

**ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2021-2022**

**ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
Α΄ ΤΑΞΗ ΚΑΙ Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

A. Στην Α΄ Τάξη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου διδάσκεται το μάθημα «Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία» τέσσερις (4) ώρες την εβδομάδα. Για τη διδασκαλία λαμβάνεται υπόψη η εξεταστέα ύλη ως ακολούθως:

I. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΒΙΒΛΙΑ:

- Κ. Αδαλόγλου, Α. Αυδή, Ε. Λόππα, Δ. Τάνης, Χ. Λ. Τσολάκης, *Έκφραση - Έκθεση* (τ. Α'), ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Γ. Μανωλίδης, Θ. Μπεχλιβάνης, Φ. Φλώρου, *Θεματικοί Κύκλοι (Έκφραση - Έκθεση)* ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Γ.Β. Κανδήρου, Δ.Ε. Πασχαλίδης, Σ.Ν. Ρίζος, *Γλωσσικές Ασκήσεις*, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Σ. Χατζησαββίδης, Α. Χατζησαββίδου, *Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ως εξεταστέα ύλη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται σε δραστηριότητες και να απαντούν σε ερωτήματα/ερωτήσεις που απορρέουν από κείμενα που αναφέρονται σε κάποια ή κάποιες από τις θεματικές ενότητες, όπως αυτές ορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Πιο συγκεκριμένα οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται:

- α)** Να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να προσεγγίζουν κριτικά τα κείμενα με στόχο τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο αναπαριστώνται ιδέες, αντιλήψεις, προκαταλήψεις για τον άνθρωπο, την κοινωνία και τον κόσμο
- β)** Να προσεγγίζουν τη δομή και τη γλώσσα των κειμένων και τα κειμενικά τους χαρακτηριστικά, καθώς και τη σχέση που έχει η γλώσσα και η οργάνωση των κειμένων με την περίσταση και τον σκοπό της επικοινωνίας
- γ)** Να παράγουν κείμενα, με βάση κείμενα αναφοράς, με στόχο:
  - Τον μετασχηματισμό των γλωσσικών και νοηματικών δομών (σημασιών) των κειμένων
  - Τη συνοπτική νοηματική απόδοση μέρους των κειμένων ή των απόψεων που διατυπώνονται για κάποιο ζήτημα
  - Τη διατύπωση και έκφραση δικών τους απόψεων, σε επικοινωνιακό πλαίσιο, σχετικά με συγκεκριμένα ερωτήματα/θέματα/απόψεις που τίθενται στα κείμενα αναφοράς.

Τα κείμενα σχετίζονται νοηματικά με τις εξής **θεματικές ενότητες**:

- Γλώσσα, γλωσσική ποικιλία, οπτική γωνία, δημιουργικότητα της γλώσσας
- Γλωσσομάθεια
- Αναλφαβητισμός
- Διάλογος
- Εφηβεία
- Αγάπη και έρωτας
- Ενδυμασία και μόδα
- Γηρατειά και νεότητα
- Το κωμικό και η σημασία του γέλιου.

II. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

BIBLIA:

- Ν. Γρηγοριάδης, Δ. Καρβέλης, Χ. Μηλιώνης, Κ. Μπαλάσκας, Γ. Παγανός, Γ. Παπακώστας, *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* (τ. Α'), ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Ι. Παρίσης, Ν. Παρίσης, *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων*, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ως εξεταστέα ύλη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος.

Οι μαθητές/τριες αναμένεται να είναι σε θέση:

- α) Να προσεγγίζουν τους χαρακτήρες με βάση τα δεδομένα του κειμένου (όνομα, εξωτερική εμφάνιση, ενέργειες, σχέσεις με άλλα πρόσωπα, δικά τους λόγια και σκέψεις, λόγια και σκέψεις άλλων προσώπων για αυτούς και στάση του αφηγητή), με σκοπό να εντοπίζουν χαρακτηριστικά τους στοιχεία που φωτίζουν τη δράση τους
- β) Να αναγνωρίζουν τους ποικίλους ποιητικούς υπαινιγμούς (στην περίπτωση ποιητικού κειμένου) μέσα από τον συνδυασμό συμβόλων, σχημάτων λόγου και κειμενικών δεικτών εν γένει, με σκοπό να εμπλουτίζουν την κατανόησή τους
- γ) Να περιγράφουν τη συναισθηματική διάθεση του ποιητικού υποκειμένου στηριζόμενοι στα σύμβολα και τις γλωσσικές επιλογές (ρηματικά πρόσωπα, χρόνοι, εγκλίσεις των ρημάτων, στίξη)
- δ) Να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο στοιχεία του λόγου των προσώπων, γλωσσικές επιλογές και να αναγνωρίζουν το πώς αυτά παράγουν νόημα
- ε) Να αξιοποιούν στις ερμηνευτικές τους απόπειρες κειμενικά στοιχεία και επιλογές μορφολογικού χαρακτήρα, με σκοπό να τεκμηριώνουν τις θέσεις και τις ανταποκρίσεις τους.

Θεματικές ενότητες που εξετάζονται στην Α' τάξη είναι «Τα φύλα στη λογοτεχνία», «Παράδοση και μοντερνισμός στη νεοελληνική ποίηση».

B. Στη Β' Τάξη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου διδάσκεται το μάθημα «Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία» τέσσερις (4) ώρες την εβδομάδα. Για τη διδασκαλία λαμβάνεται υπόψη η εξεταστέα ύλη ως ακολούθως:

I. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

BIBLIA:

- Κ. Αδαλόγλου, Α. Αυδή, Ε. Λόππα, Δ. Τάνης, Χ. Λ. Τσολάκης, *Έκφραση - Έκθεση* (τ. Β'), ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Γ. Μανωλίδης, Θ. Μπεχλιβάνης, Φ. Φλώρου, *Θεματικοί Κύκλοι (Έκφραση – Έκθεση)* ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Γ.Β. Κανδήρου, Δ.Ε. Πασχαλίδης, Σ.Ν. Ρίζος, *Γλωσσικές Ασκήσεις*, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Σ. Χατζησαββίδης, Α. Χατζησαββίδου, *Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας*, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»

Ως εξεταστέα ύλη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου ορίζονται δραστηριότητες με τις οποίες υπηρετείται και ελέγχεται η επίτευξη των σκοπών και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων της διδασκαλίας του μαθήματος.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες πρέπει να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται σε δραστηριότητες και να απαντούν σε ερωτήματα/ερωτήσεις που απορρέουν από κείμενα που αναφέρονται σε κάποια ή κάποιες από τις θεματικές ενότητες, όπως αυτές ορίζονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Πιο συγκεκριμένα οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται:

α) Να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να προσεγγίζουν κριτικά τα κείμενα με στόχο τη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο αναπαριστώνται ιδέες, αντιλήψεις, προκαταλήψεις για τον άνθρωπο, την κοινωνία και τον κόσμο

β) Να προσεγγίζουν τη δομή και τη γλώσσα των κειμένων και τα κειμενικά τους χαρακτηριστικά, καθώς και τη σχέση που έχει η γλώσσα και η οργάνωση των κειμένων με την κατάσταση και τον σκοπό της επικοινωνίας

γ) Να παράγουν κείμενα, με βάση κείμενα αναφοράς, με στόχο:

- Τον μετασχηματισμό των γλωσσικών και νοηματικών δομών (σημασιών) των κειμένων
- Τη συνοπτική νοηματική απόδοση μέρους των κειμένων ή των απόψεων που διατυπώνονται για κάποιο ζήτημα
- Τη διατύπωση και έκφραση δικών τους απόψεων, σε επικοινωνιακό πλαίσιο, σχετικά με συγκεκριμένα ερωτήματα/θέματα/απόψεις που τίθενται στα κείμενα αναφοράς.

Τα κείμενα σχετίζονται νοηματικά με τις εξής **θεματικές ενότητες**:

- Πληροφόρηση
- Δημοσιογραφία
- Τύπος
- ΜΜΕ
- Εργασία
- Επιλογή επαγγέλματος
- Στερεοτυπικές αντιλήψεις
- Φυλετικός και κοινωνικός ρατσισμός

II. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

BIBΛΙΑ:

- Ν. Γρηγοριάδης, Δ. Καρβέλης, Χ. Μηλιώνης, Κ. Μπαλάσκας, Γ. Παγανός, Γ. Παπακώστας, *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* (τ. Β'), ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Ι. Παρίσης, Ν. Παρίσης, *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων*, ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»